

Místní akční plán pro ORP Jablunkov II

reg. č. projektu

CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009093

Příloha č. 4

Metaanalýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území pro oblast vzdělávání

Obsah

Koncepční a strategické dokumenty na národní úrovni.....	2
Koncepční a strategické dokumenty na regionální – krajské úrovni.....	2
Koncepční a strategické dokumenty na místní úrovni	2

Koncepční a strategické dokumenty na národní úrovni

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

PROVÁZANOST NA CÍLE MŠ / ZŠ A MAP:

Priorita 4 Vyvážený rozvoj stabilizovaných území

Cíl: Podpořit endogenní rozvoj stabilizovaných území ČR a využít místní rozvojový potenciál. Snížit územní nerovnosti v dostupnosti a kvalitě veřejných služeb. Sladit kapacity veřejných služeb a jejich dostupnost nejen ve stabilizovaných územích, ale i s ohledem na potřeby a možnosti jejich spádových území periferních na základě meziobecní spolupráce i širokého partnerství. Snížit nesoulad mezi regionální nabídkou a poptávkou v oblasti trhu práce na regionální (krajské) úrovni. Zvýšit technologickou a inovační úroveň podnikatelského sektoru.

Opatření: 4.1 Zajištění odpovídající kapacity infrastruktury veřejných služeb

Opatření se zaměřuje na zajištění územní dostupnosti a adekvátních kapacit veřejných služeb, především pak pro vzdělávání (včetně dalšího vzdělávání a celoživotního učení), základní zdravotní péči (akutní i následnou) a na snížení nerovností v územní dostupnosti tzv. dlouhodobé péče 34, posílení služeb sociální prevence a sociálního poradenství a posílení koordinace sociálních služeb na místní úrovni na bázi meziobecní spolupráce. Podpora je rovněž orientována na zkvalitnění služeb trhu práce a zajištění kapacit a inovativního poskytování veřejných (může být využito při řešení zajištění služeb v malých sídlech, kde bude tlak na jejich slučování či rušení – jde o to nabídnout vhodné formy např. mateřských škol – rodinné školky atd.) a neveřejných služeb ve stabilizovaných územích.

Příležitosti nebo problémy, na které strategie reaguje:

V mezinárodních srovnáních dlouhodobě projevuje pokles pozice ČR v žebříčku států; tedy klesají znalosti a dovednosti českých žáků ve srovnání s žáky z jiných států. Rezervy jsou také v zavádění evaluace škol a srovnávacího hodnocení výsledků žáků z jednotlivých škol. Je potřeba dále vzdělávat pedagogické pracovníky především v oblasti didaktických dovedností, průřezových témat, v tématech vlastního hodnocení škol a žáků.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků, to především následujícím způsobem:

- kraje budou řešit optimalizaci středního školství. Vedle optimalizace počtu škol a provozních nákladů, také řešení oborové struktury.

- v oblasti předškolního a základního školství zesílí tlak na koncentraci škol do větších sídel. Posílí se proces „dítě jeden do školy s rodičem do místa jeho pracoviště“.
- bez dostatečně aktivní politiky obcí, dojde k významné redukci počtu základních a mateřských škol a jejich zániku v malých obcích, nebo mikroregionech.
- porostou kapacitní problémy předškolního a základního školství u obcí v zázemí velkých měst – dočasný trend.

Provázanost na cíle, nepřímá:

Priorita 1 Využití potenciálu rozvojových území

Cíl: Posílit rozvojová území jako dynamické póly růstu s odpovídající infrastrukturou pro lokalizaci progresivních ekonomických činností založených na inovacích, výzkumu a vývoji a efektivním využívání lidského potenciálu. Nezanedbatelnou součástí priority je také posílení difuzních efektů, aby se rozvojové impulsy vycházející z pólu růstu přenášely i do jeho zázemí.

Opatření 1.5 Adaptabilita trhu práce

Opatření je zaměřeno na zvýšení flexibility a zefektivnění vzdělávací soustavy tak, aby korespondovala s předpokládaným demografickým vývojem a v předstihu reagovala na oborovou strukturu (středních, vyšších odborných i vysokých) škol poptávanou regionálními trhy práce.

Opatření je zaměřeno také na podporu zapojení zaměstnavatelů do odborné přípravy, odborného vzdělávání a motivace žáků a studentů zejména tam, kde lze předpokládat vazby na konkrétní segmenty místních trhů práce (koordinace vzdělávacích programů, dalšího vzdělávání s ohledem na současné a očekávané potřeby trhu práce; spolupráce institucí - úřad práce, školy, město, podnikatelská sféra), kariérního poradenství (s důrazem na věkovou kategorii 50+) včetně opatření posilujících pružnost pracovních trhů apod. Pozornost se soustředí na integraci trhů práce, aktivní politika zaměstnanosti, spolupráce se zaměstnavateli v územním kontextu, zabránění odlivu mozků, vzdělaných a mladých skupin obyvatelstva mimo území aglomerace.

Příležitosti nebo problémy, na které strategie reaguje:

Stále není překonán nesoulad mezi nabídkou a poptávkou po práci, a také nesoulad mezi strukturou a kvalifikací absolventů škol a potřebami trhu práce. Svou roli zde hraje i nepříliš diferencované uplatňování aktivní politiky zaměstnanosti.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků, to především následujícím způsobem:

- kraje budou řešit optimalizaci středního školství. Vedle optimalizace počtu škol a provozních nákladů, také řešení oborové struktury.

KONCEPCE VZDĚLÁVÁNÍ

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 a dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020

PROVÁZANOST NA CÍLE STRATEGIE 2020:

Opatření MŠ

- A.2 *Systematickým posilováním sítě mateřských škol a jejich kapacit vytvářet podmínky pro to, aby každé dítě, jehož zákonní zástupci o to požádají, mohlo být přijato do předškolního vzdělávání.*
- A.3 *Posilovat spolupráci mezi rodinou a školním prostředím.*
- A.4 *Cíleně zvyšovat účast na předškolním vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením*

Příležitosti nebo problémy, na které strategie reaguje:

Předškolní vzdělávání – zejména v případě dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí má kvalifikovaná výchova a vzdělávání dětí od velmi raného věku velký potenciál eliminovat hendikepy, které si děti přinášejí z rodiny, a zvýšit jejich vzdělávací šance.

PROVÁZANOST NA CÍLE DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU:

Opatření ZŠ

- B.1 *V návaznosti na demografické trendy vytvářet podmínky pro průběžné posilování kapacit základních škol.*
- B.2 *Včasnou diagnostikou potíží dítěte v průběhu předškolního období eliminovat odklady školní docházky (na bázi spolupráce mezi rodiči, předškolními pedagogy a poradenskými institucemi, zdravotníky a orgány sociálněprávní ochrany dětí, případně poskytovateli služeb sociální prevence) eliminovat odklady školní docházky, resp. je povolovat pouze ve výjimečných případech a provázat je se systémem přípravných tříd.*
- B.3 *Provést komplexní revizi mechanismů podporujících vnější diferenciaci vzdělávacích cest mezi předškolním vzděláváním, prvním a druhým stupněm základního vzdělávání, jakými jsou zejména diagnostické nástroje (a přijímací řízení v případě víceletých gymnázií) s cílem eliminovat nedůvodně vysokou míru vyčleňování dětí mimo hlavní vzdělávací proud vyrovnávat podmínky v přístupu k mimoškolním vzdělávacím příležitostem, zdrojům a službám a specificky se přitom zaměřit na lokality a skupiny ohrožené sociálním, kulturním nebo jazykovým vyloučením.*
- B.8 *Rozvíjet a účinně do vzdělávacího procesu zapojovat aktivity vedoucí ke zdravému životnímu stylu*

E. 2. Při formulaci strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení v krajích do roku 2020 budou do Dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy jednotlivých krajů od roku 2016 zahrnuta následující opatření:

1. Předškolní vzdělávání

- 1.1. *Po přechodnou dobu 3 až 5 let v místech aktuální potřeby umožnit zvyšování kapacit mateřských škol. Při navyšování těchto kapacit se přihlíží k možnosti využití v následném období i pro jiné účely (volnočasové aktivity, sociální služby apod.).*

1.2. V případě nedostatečných kapacit mateřských škol podpořit zřízení přípravných tříd základních škol v souladu s jejich zákonem stanoveným účelem (např. s možností přijímat děti s odloženou PŠD).

2 Základní vzdělávání a základní umělecké vzdělávání

2.1. Po přechodnou dobu cca 5 až 7 let v místech potřeby podpořit zvyšování kapacit základních škol, aby každý žák plnil povinnou školní docházku měl zajištěno místo ve spádové škole.

F.11 Rozvíjet evaluační nástroje k monitoringu všech (tedy i jiných než vědomostních) aspektů žákova výkonu spolu s detailní specifikací dovedností potřebných k podání žádoucího výkonu a s ukázkami vyhodnocených žákovských prací – mezi evaluační nástroje je přitom třeba zahrnout nejen nástroje testového charakteru, ale i pozorování a obsahovou analýzu žákovy práce a žákovských výstupů.

F.11.5 Při hodnocení škol využívat informace ze šetření výsledků žáků 5. a 9. ročníků ZŠ a zohledňovat socioekonomické podmínky školy.

H.4 Provázat kariérní systém pro učitele se systémem počátečního i dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

H.5 Zvyšovat atraktivitu profese učitele a studijních programů připravujících učitele pedagogie pro nejnadanější uchazeče o studium

Příležitosti nebo problémy, na které strategie reaguje:

Populační nárůst v minulých letech způsobil v některých oblastech ČR nedostatečné kapacity mateřských škol, především ve velkých městech a některých přilehlých aglomeracích.

Předškolní vzdělávání má pro zlepšení vyhlídek dítěte uspět v následném vzdělávacím procesu mimořádný význam. Povinné vzdělávání v posledním ročníku předškolního vzdělávání je důležité zejména pro osobnostní a sociální vývoj dětí, pro vyrovnání nerovnoměrností v jejich vývoji a usnadnění jejich vstupu do základního vzdělávání. Zavedení povinného posledního roku předškolního vzdělávání zajistí téměř 100% docházku 5letých dětí přednostně do mateřských škol, případně do přípravných tříd základních škol.

Výchova a péče o děti do 3 let není v ČR dosud systémově řešena. Tato oblast nespadá pouze do gesce MŠMT, ale je potřeba ji řešit v součinnosti s Ministerstvem zdravotnictví a Ministerstvem práce a sociálních věcí a doporučit odpovídající institucionální řešení. Akceptování zájmu po předškolním vzdělávání pro děti již od dvou let v mateřských školách ve větší míře než dosud vyvolá potřebu upravit podmínky pro činnost mateřských škol (snížením počtu dětí ve třídě, zvýšení počtu pomocného personálu, vhodné materiální vybavení pro tuto věkovou kategorii, zajištění bezpečnostních a hygienických podmínek, úpravu RVP). Jedním z argumentů pro přijímání dvouletých dětí do mateřských škol je z hlediska státu prokazatelná ekonomická výhodnost včasného návratu rodičů na trh práce. Protiargumentem jsou však poznatky pedagogiky, vývojové a sociální psychologie, že většina dětí dosahuje potřebné zralosti až kolem tří let.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+

Mezi hlavní úkoly v oblasti předškolního vzdělávání pro následující období patří především zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání a podpora mateřských škol při začleňování dětí ze znevýhodněných skupin, v místech zvýšeného zájmu o předškolní vzdělávání navýšení nedostatečných kapacit mateřských škol a zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

PROVÁZANOST NA CÍLE STRATEGIE 2030+:

Strategický cíl 1: Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život

Strategický cíl 2: Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019 - 2023

Předškolní vzdělávání

Zvyšovat podíl dětí zapojených v povinném předškolním vzdělávání.

Zkvalitňovat předškolní vzdělávání a eliminovat odklady povinné školní docházky.

Zasazovat se o maximální rozvoj potenciálu všech dětí včetně rozvoje jejich tvořivosti.

Základní vzdělávání

Revidovat kurikulum základního vzdělávání a zvýšit kvalitu vzdělávání, zejména na 2. stupni základního vzdělávání.

Omezovat vnější diferenciaci a podporovat desegregaci v základním vzdělávání.

Odstraňovat v maximální možné míře disparity v průběhu a podmínkách vzdělávání žáků na základním stupni vzdělávání napříč regiony se zaměřením na oblasti s přítomností sociálně vyloučených lokalit.

Rovné příležitosti ve vzdělávání

Podporovat rovnost v přístupu ke vzdělávání na všech úrovních škol, která umožní každému dítěti, žákovi a studentovi plně rozvinout své schopnosti ve společnosti svých vrstevníků.

INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Strategie sociálního
začleňování 2021 - 2030

PROVÁZANOST NA CÍLE MŠ / ŽŠ A MAP:

Strategie sociálního začleňování 2021–2030 je národní dokument schválený vládou České republiky, který zastřešuje hlavní oblasti významné pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených. Materiál pokrývá také oblasti boje s chudobou a sociálním vyloučením a stanovuje prioritní témata sociálního začleňování a jeho financování

Cíl: Cestou vzdělání omezovat ohrožení chudobou.

Cíl: Zajistit komplexní, mezioborovou včasnou pedagogickou péči o děti do tří let věku z rodin vyloučených či vyloučením ohrožených a nepodnětných, podpora předškolního vzdělávání, výchovy a péče.

Cíl: Zajistit kvalitnější, dlouhodobou metodickou podporu škol i jednotlivých pedagogických pracovníků na zavádění principů rovného přístupu ve vzdělávání a na práci s žáky s různou mírou potřeby podpůrných opatření. Rozvoj služeb ŠPZ, školních psychologů a školních speciálních pedagogů i systému kvalitního vzdělávání pedagogických pracovníků.

Cíl: Rozvíjet komunikaci a spolupráci školy s klíčovými aktéry, včetně ostatních škol a školských zařízení, zástupců samosprávy, akademické půdy, poskytovatelů služeb, rodičů a dalších.

Cíl: Předcházet či zabránit neodůvodněnému rozřazování dětí, segregaci dle nadání a socioekonomického statutu rodiny.

Koncepční a strategické dokumenty na regionální – krajské úrovni

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Strategie rozvoje
Moravskoslezského kraje
na léta 2019-2027

Strategie a integrovaný
akční program ke zvýšení
zaměstnanosti a lepšímu
vzdělávání v
Moravskoslezském kraji na
roky 2015-2023

PROVÁZANOST NA CÍLE MŠ / ZŠ A MAP:

Střednědobý strategický dokument o podpoře regionálního rozvoje určuje ve stanoveném období zaměření a cíle rozvoje kraje zejména s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj kraje a jednotlivých částí jeho území a stanoví základní podmínky pro naplňování těchto cílů.

2.1 Moderní vzdělávání a kompetence pro život

2.3 Kariérové poradenství

Klíčové oblasti změn:

A. Lepší nabídka lidí v počtu i kvalitě pro technické a řemeslné obory.

B. Všeestranné posilování podnikavosti obyvatel a odborná asistence při zakládání a rozvoji jejich malých a středních firem.

C. Dynamický rozvoj přenositelných kompetencí klíčových pro uplatnění obyvatel kraje na současném i budoucím trhu práce.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR
VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE
VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
MORAVSKOSLEZSKÉHO
KRAJE 2020

REGIONÁLNÍ AKČNÍ PLÁN
MORAVSKOSLEZSKÉHO
KRAJE 2014 - 2020

Stanovuje strategické cíle a směry rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy v kraji, mimo jiné také kritéria rozvoje vzdělávací soustavy a efektivity sítě škol a školských zařízení.

Prioritní směr 1 Zvyšování kvality vzdělávání

Prioritní směr 3 Rozvoj dovedností pro 21. století

Národní intervenční nástroj určený výhradně pro řešení územní dimenze fondů EU ve vybraných tématech.

- Zkvalitnění předškolního vzdělávání, spolupráce MŠ se ZŠ včetně vzájemné spolupráce pedagogických pracovníků
- Rozšíření kvalifikace pedagogů na ZŠ a SŠ ve vazbě na rozvoj klíčových kompetencí žáků
- Rozvoj strategického řízení v předškolním, primárním, sekundárním vzdělávání
- Podpora vzdělávání v technických a přírodovědných oborech a zvyšování zájmu o jejich studium
- Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami

OSTRAVSKÁ AGLOMERACE

ITI Ostravsko 2014-2020

PROVÁZANOST NA CÍLE MŠ / ZŠ A MAP:

1. Zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost obyvatel na trhu práce

SC 1.1 Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce

Příležitosti nebo problémy, na které strategie reaguje:

Vzdělání a kompetentní lidé jsou klíčovým zdrojem konkurenceschopnosti firem a organizací v regionu, avšak lidé v kraji mají nízkou úroveň vzdělanosti (9. místo v ČR), s čímž je spojeno riziko nezaměstnanosti a poklesu životní úrovně. Důležité jsou nejen odborné, ale také jazykové a počítačové dovednosti. Je nutné pracovat s talenty, školy by měly více spolupracovat se zaměstnavateli a lidé se celoživotně vzdělávat.

Moravskoslezský pakt zaměstnanosti představuje lídra v ustavování teritoriálních partnerství na poli zaměstnanosti v ČR. Jedná se o platformu pro široké spektrum aktérů v daném regionu. Strategické partnerství významných zaměstnavatelů, podnikatelských subjektů, škol a dalších veřejných institucí a organizací s cílem změnit nepříznivou situaci na regionálním trhu práce. Důležitá je efektivní spolupráce všech klíčových aktérů při tvorbě a realizaci strategických priorit.

Jednou z brzd většího rozvoje podnikání v regionu jsou omezené manažerské a podnikatelské kompetence místních podnikatelů a mladých absolventů. Nezbytné je také zlepšení kvality dostupných služeb pro malé a střední podniky. Pro rozvoj podnikání v ostravské aglomeraci hraje skutečnost, že se území metropolitní oblasti nachází v blízkosti perspektivně velmi zajímavých trhů v sousedních krajích nejen Česka, ale i Polska a Slovenska.

Provázanost na cíle, nepřímá:

2. Podpořit podnikání a vznik pracovních míst

SC 2.1 Podpořit podnikavost obyvatel a rozvoj malých a středních podniků

Příležitosti nebo problémy, na které strategie reaguje:

Na trhu práce v regionu dlouhodobě přetrvává vysoká poptávka po absolventech středního technického vzdělávání, zejména strojírenských, hutnických, elektrotechnických a stavebních oborů. Nízký zájem o tyto obory mezi žáky a studenty je jedním z důvodů nesouladu mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce.

Koncepční a strategické dokumenty na místní úrovni

JABLUNKOVSKO

Strategie rozvoje města
Jablunkova na roky 2015-
2023

PROVÁZANOST NA CÍLE MŠ / ZŠ A MAP:

Tvořivější město

SC 1: Sladit vzdělávání ve městě s potřebami trhu práce

- 1.1. *Profesní orientace žáků MŠ a ZŠ*
- 1.2. *Podporovat atraktivitu střední školy v Jablunkově prostřednictvím spolupráce se zaměstnavateli*
- 1.3. *Rozšíření nabídky v rámci celoživotního vzdělávání*

SC 2: Rozvíjet a modernizovat systém školství a vzdělávání

- 2.1 *Zajištění dostatečné kapacity v MŠ a ZŠ (demografický růst, specifické potřeby)*
- 2.2 *Pomoc školám v oblasti inkluzivního vzdělávání*
- 2.3 *Modernizace školních zařízení*

Príležitosti nebo problémy, na které strategie reaguje:

- Kritické hodnocení nabízených možností zaměstnání v dotazníkovém průzkumu

Náměty na zlepšení v oblasti vzdělávání v dotazníkovém šetření:

- vzdělávání pro seniory – kurzy, univerzita 3. věku atd.
- MŠ – modernizace prostor, vybavení, zahrady, oplocení
- přednášky pro veřejnost – např. v knihovně
- větší výběr studijních, učebních oborů / další SŠ
- zřízení jeslí
- kurzy – jazykové, první pomoc, pro kutily, šití, ekologie atd.
- rozšířit / zlepšit nabídku vzdělávání v ZUŠ
- snížení počtu dětí ve třídách
- možnosti alternativního vzdělávání – Montessori atd.
- rozšířit / zlepšit nabídku kurzů a kroužků v DDM
- školní poradci na ZŠ
- pozitivní motivace dětí na ZŠ
- ulehčit návštěvu kroužků pro děti ze sociálně slabých rodin
- zapojit ZŠ do kulturního a společenského dění
- speciální třídy pro děti s poruchami chování

Náměty na zlepšení v průzkumu mezi podnikateli:

- zvyšování vzdělanosti a odbornosti / reakce na potřeby trhu práce / spolupráce škol a firem / praxe
- jazykové dovednosti
- motivace mladých a absolventů, aby zůstávali v Jablunkově
- ochota pracovat / dostupnost volných pracovních sil

Strategický plán
mikroregionu Sdružení
obcí Jablunkovska

Lidé a podmínky pro aktivní život
L/I Podpora rozvoje školství a celoživotního vzdělávání jako jednoho ze základních předpokladů dalšího rozvoje mikroregionu
L/I/1 Podporovat udržení venkovských škol a předškolních zařízení
L/I/2 Zkvalitňovat technický stav a vybavenost škol v mikroregionu
L/I/4a Výměnné stáže studentů a praxe ve firmách mikroregionu

Příležitosti nebo problémy, na které strategie reaguje:
Není uvedeno

Strategie MAS
Jablunkovsko

Lidé – vzdělání a sociálně uvědomělí občané Jablunkovska
Podpora vzdělávání, vybavenosti škol a školských zařízení, rozvoj a modernizace sociální infrastruktury a služeb, rozvoj sociálního podnikání
SC 1.2 Zkvalitnění podmínek pro vzdělávání a celoživotní učení

Příležitosti nebo problémy, na které strategie reaguje:

- Špatný technický stav a vybavenost škol
- Nízká kapacita MŠ
- Hrozba sociálního vyloučení
-

Strategický plán obce
Bukovec do roku 2023

SC 1.1 Zkvalitnit vzdělávání a osvětu občanů
1. Zajištění pestřejší nabídky vzdělávání pro ohrožené skupiny obyvatel
2. Rozšíření nabídky mimoškolní výchovy

SC 1.2 Rozvíjet volnočasové zázemí

2. Zvýšení počtu rekonstruovaných a nově vybudovaných hřišť – jedná se o výstavbu sportoviště nad ZŠ, rekonstrukci hřiště u ZŠ, rekonstrukci fotbalového hřiště